

Omelija fil-100 Anniversarju mill-Mewt ta' Frangisk Portelli

Santwarju Nazzjonali tal-Madonna Ta' Pinu, l-Għarb

Is-Sibt 7 ta' Frar 2026

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

IL-PJAGA L-MOĦBIJA TA' ŻMINIJIETNA

Illum il-melħ nibżgħu minnu għax itella' l-pressjoni, ma jagħmlilniex tajjeb. Imma sa ftit snin ilu, il-melħ kien tant importanti... kien iservi għal hafna affarijiet. Kienu jaħslu, jieklu, inaddfu l-feriti, ifejqu u jippreservaw bih. Tant kien importanti li kienu jħallsu bih. Il-kelma *suldat* tfisser dak li hu mħallas bil-melħ. Is-suldati fil-bidu kienu jiġu mħallsin bil-melħ tant kemm kien prezzjuż.

Allura meta Ġesù jgħid: “Intom il-melħ” (Mt 5:13), qed jgħid: Intom importanti, ilkoll kemm intom għandkom valur kbir, intom tistgħu tagħtu toghma lid-dinja. Intom il-Kristjani, id-dixxipli ta' Ġesù, li ma timxux mal-kurrent tad-dinja imma timxu skont il-Vanġelu, intom qrib tiegħi, għandkom x'tagħtu lid-dinja daqskemm kellu x'jagħti l-melħ fil-passat.

U l-istess, “Intom id-dawl” (Mt 5:14). X'jagħmel id-dawl? Immaġinaw il-knisja tintefa f'daqqa. Hadd minna mhu jħares lejn id-dawl, imma kulhadd qiegħed jara minħabba d-dawl. “Intom id-dawl”... Intom tagħtu tifsira u spjegazzjoni lill-oħrajn u lilkom infuskom tal-ġrajjet li jiġru madwarkom. Id-dawl juri, jispjega, igieghlek tinduna bid-dettalji. Ara kemm hu pożittiv u sabiħ Ġesù, u kemm jixtieq li aħna, id-dixxipli tiegħu, inkunu pożittivi fid-dinja!

Imma l-melħ, biex jagħmel xogħlu, jisparixxi. Jekk ikollok ċappa melħ u ticolha, tagħmillek il-ħsara; imma l-melħ meqjus, użat f'postu, jagħti t-toghma. Biex jagħmel dan, jisparixxi. Kieku kien ħaj, konna nġhidu li jmut. Id-dawl, biex idawwal, jisparixxi. Xemgħa li tixgħel biex tagħti d-dawl, trid tmut, tisparixxi.

Allura tagħmel parti mill-esperjenza tal-ħajja tagħna li jkun hemm kantunieri fil-persuna tagħna, fl-istorja tagħna, f'ħajjitna... li jkun hemm feriti li minkejja li aħna ngarrbuhom u nġixxuhom forsi b'sens ta' negattività, u nhossuhom piż, imma fil-fatt ikunu bħall-melħ u bħad-dawl. Ikunu qegħdin jagħtu l-ħajja. Ikunu qed jgħajxu lil dawk li niltaqgħu magħhom u saħansitra lilna nfusna.

Tiftakru x'gara ftit ilu. Is-Sur [Matthew] Wismayer kien ġie hawnhekk b'tumur, bid-dlam fih, b'diffikultà. Din id-diffikultà għamel minnha bħall-melħ li jinħall, bħad-dawl li jisparixxi biex jagħti dawl lill-oħrajn. Huwa ddedika ħajtu għat-tfal foqra fl-Afrika. Propriu telaq mid-dlam. Mhux irribella, imma kompl mal-ferita li kellu.

Meta nfakkru l-ferita moħbija li kellu Ġesù fuq l-ispalla tiegħu, inkunu qegħdin nġhidu dan. Aħna lkoll iŋgorru ferita fil-qalb tagħna. Kull wiehed u kull waħda minna għandu ferita li għadha tnixxi d-demmi. Forsi ma nhossuhiex għax jaf insejnieha, imma hemm qiegħda, u meta xi hadd ifakkarhielna, inhossuha.

Il-Vanġelu (ara Mt 5:13-16), bl-għajnuna ta' Frangisk Portelli, qiegħed jgħidilna li din il-ferita l-moħbija jista' jiġrilha bħall-ferita l-moħbija fl-ispalla ta' Ġesù fejn refa' s-salib. Dak is-salib kien sinjal ta' dak li kien qed jerfa' fil-qalb tiegħu. Ibqgħu ċerti li t-tbatija ta' Ġesù, għalkemm dehret f'gismu u l-piż li hu garr deher fuq l-ispalla tiegħu, kellha piż akbar f'qalbu

u f'moħħu, fil-persuna tiegħu minn ġewwa. Dan il-piż kien l-imħabba kbira li Alla għandu għall-bnedmin u ċ-ċertezza min-naħa ta' Ġesù li l-bnedmin mhux ser jifhmu din l-imħabba.

Qatt kellkom esperjenza li thobbu lil xi hadd – forsi ibnek, jew ġuvni jew tfajla – u dawn ma jifhmu li thobbhom? Ibnek ma jifhimx li inti thobbu... x'weggħa kbira! L-imħabba titolbok li tibqa' thoss il-weggħa fis-skiet... pjaga moħbija. Mingħalik li tkun diżgrazzja li inti thobb u xi hadd mhux qiegħed jifhmek. Le, mhix diżgrazzja, imma huwa l-melħ li qiegħed imut, jinħall, jisparixxi, jispiċċa biex jagħti l-ħajja. Ma tarax riżultat... imma huwa l-melħ li qiegħed jagħti l-ħajja. Forsi ma taraxx illum, jew għada, jew kif tixtieq int, imma hemm qiegħed. Huwa dawl li qiegħed imut, ix-xemgħa li bil-mod il-mod qed tinħala biex tagħti d-dawl. It-tbatija, il-pjaga li għandek moħbija fik tista' tkun bħal din il-pjaga li kellu Ġesù fuq spallejha, jekk ngħaqquha mat-tbatija tiegħu.

Bosta nies għamluha din l-esperjenza. San Pawl jgħid: “Għandi xewka f'ġismi” (2 Kor 12:7). Ma nafux din il-pjaga x'kienet, jekk kinitx f'ġismu jew f'moħħu, xi wġiħ fiżiku jew xi haġa psikika jew problema serja ma' xi hadd. Imma kienet dik il-problema, bħal tas-Sur Wismayer, li lil Pawlu ġegħlitu jhobb, jingħata kollu kemm hu għall-oħrajn.

Madre Tereza... 40 sena f'nixfa spiritwali, taħdem u thobb, u mbagħad fl-aħħar ta' ħajjitha niskopru li ma kienet thoss xejn. Din il-ferita ma tathiex wisq piż, u nqdiet biha biex tingħata kollha kemm hi għall-oħrajn.

Hawnhekk, minbarra soluzzjoni ewanġelika – rigal li jagħtina Ġesù permezz tal-Vanġelu, meta ngħaqqu l-ferita tagħna ma' tiegħu, u kif jiġri dejjem, joħroġ il-frott – hemm ukoll proposta li tista' tghinna umanament, psikologikament. Meta jien niffoka fuq il-bżonnijiet tal-oħrajn u ma noqgħodx niffissa fuq il-problema tiegħi, meta jien ninħall bħall-melħ u bħaddawl u ma noqgħodx nagħti kas ta' x'qed nitlef u ningħata għall-oħrajn, il-problema tiġi *dissolved* għalkemm ma tiġix *solved* – ma tiġix solvuta imma tiġi mahlula bħall-melħ bil-mod il-mod.

Ejjew nirringrazzjawh lill-Mulej li illum jagħtina din il-kelma sabiħa, din l-aħbar tajba. Imma ejjew nirringrazzjawh ukoll ta' dan ir-raġel qaddis, Franġisk Portelli, illi għaraf ixerred id-devozzjoni lejn il-Pjaga l-moħbija. Kważi kważi qed jgħidilna: Tibżax mill-pjaga l-moħbija tiegħek. Ġesù wkoll kellu pjaga moħbija. Hadd ma nduna biha. Kien jaf hu biss biha. Jiena ċertissmu li anki Franġisk Portelli kellu pjaga moħbija. Żgur li ma kienx jinduna bil-pjaga moħbija ta' Ġesù li kieku anki hu ma kellux xi tip ta' pjaga moħbija kif kellhom San Pawl, Madre Tereza u ħafna mill-qaddisin.

Min jaf kinitx ukoll pjaga moħbija dik ta' Marija, fid-dar tagħha, biex tispjega lil Ġużeppi t-tqala li ġiet bl-opra tal-Ispirtu s-Santu? X'haġġ minn dik il-pjaga moħbija ta' Marija? L-Iben ta' Alla f'nofsna!